

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția:
Piața Unirii No. 3.
Administrația:
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

ABONAMENT:
Parohiile : 200 Lei
Particulari: 500 Lei
Membrii Agrului 100 Lei

PARTEA NEOFICIALĂ

Spre un nou an de muncă

Anul 1932 s'a dus. Reprivind asupra lui, preoți și mireni, trebuie să constatăm că ne-am făcut datoria cu toții, muncind pentru înrădăcinarea și întărirea vieții spirituale în împărăția lui Hristos pe pământ. Seria de conferințe în sânul Agrului și al Astrului, activitatea asiduă în Reuniunile Mariane ale tineretului școlar dela orașe și ale credincioșilor dela sate, miile de mărturisiri și cuminecări cu prilejul mistunilor sfinte și afară de acelea, fără să amintim activitatea pe teren economic-material (zidiri și renovări la biserici și case parohiale), toate acestea dovedesc o conștiință și sistematică activitate spirituală în spre bine.

De sigur, considerând cât am mai fi putut realiza, preoți și mireni, pe terenul Agrului și al altor manifestațiuni pastorale, conștiința ne spune că în anul ce vine va trebui să muncim mai mult, pentru ca să realizăm mai mult. Preoții vor trebui să-și aducă aminte de marea răspundere ce apasă asupra lor, vor trebui să-și înțelească puterile pentru a face totul ce le stă în putință, ca să ridice sufletele la Dumnezeu; cateheza, predicarea și activitatea pastorală de tot felul și în toate direcțiile posibile va forma preocuparea lor de căpetenie. Nu-și vor uita nici de cele materiale ale bisericii, ale parohiei, dar vor ști că spiritul, sufletul, este mai presus de materie, cum e cerul asupra pământului, lumina asupra întunericului. Păstorul sufletească nu va lucra numai pentru lauda și recunoștința mai marilor săi, ci va lucra pentru Hristos, pentru conștiință, cari dau mai statornică și mai valoroasă recunoștință și laudă, decât mai marii, căroră e omenesc să le scape câte odată cea mai modestă, dar mai rodnică activitate pentru Cer. Păstori, nu esitați a vă face de aceea datoria în-treagă, pentru Hristos și pentru Biserică.

Mirenii își vor da seama că pentru a fi membrii vii ai Bisericii va trebui să țină contact cu centrul, cu sufletul organizației parohiale, cu parohia și biserica, pe care o vor cerceta regulat în toate Duminicile și sărbătorile, știind că numai acolo vor auzi cuvântul lui Dumnezeu, precum și toate publicațiile ce interesează viața parohială.

Astăzi mai e o datorie a lucra și în ure-o organizație parohială, Agru sau ure-o Reuniune. Pe cum e nevoie de sală de lectură, de club, pentru a fi la curent cu toate, pentru a avea o anumită distracție, la fel e necesar a fi într'o asociație parohială, unde sufletul își găsește hrana și distracția trebuincioasă. Azi îndreptarea relelor, reclama unirea puterilor tuturor, Dacă nu dai pe la parohie, pe la asociația parohială, nici nu știi nevoile ce preocupă lumea spirituală, bisericească. Nu poți fi un organ viu al Bisericii, — oricum atât de necesară pentru a contrabalansa azi destrămarea generală, — dacă nu ieși parte cu trup cu suflet la manifestațiile ei, la activitatea ei.

Iată de ce nădejduim, că alături mireni și preoții, meditănd asupra felului cum trebuie militat azi pentru împărăția binelui, își vor aduna și încorda în noul an ce vine toate puterile și bunăvoința, pentru a-și da supremul aport de colaborare și activitate pe teren bisericesc pastoral, bine știind că mennis multa operării autem pauci, bine știind că fiii lumii și ai întunericului sunt mai acțivi ca în luminii și vai va fi de noi, dacă răul și rădăcirea vor învinge din pricina nepăsării sau a neactivității noastre. Deci sus să avem inimile și cu Dumnezeu înainte în noul an ce vine asupra noastră!

P. Dr. Tăutu

Anul Sfânt

extraordinar în al 19-lea centenar al Răscumpărării omenirii

Sâmbătă, 24 Decembrie 1932, s'a prezentat colegiul cardinalilor la Prea Fericitul nostru părinte, papa Pius XI, pentru a-i face obișnuitele urări de bine și de fericire. Urările le-a tălmăcit în alese cuvinte Eminența Sa Cardinalul Grănitto Pignatelli di Belmonte decanul sacralui colegiu. După aceea luând cuvântul sfântul părinte, a spus următoarele:

»Binevoii înainte de toate a transmite sacralui colegiu salutările pe cari eminentisimul său tălmăciu ni le-a prezentat acum, în numele propriu și al numelui colegiu. O facem cu atât mai bucuros, cu cât mai mișcătoare și mai devotate erau cuvintele ce ni s'au adresat; cu cât mai delicate și mai potrivite erau evocările și aluziile cuprinse într' inșele; cu cât mai vie și mai adâncă este împărtășirea sacralui colegiu la grijile, la ostenele, la mângăierile noastre; cu cât mai mult prețuim ajutorul neîntrerupt al rugăciunilor, al luminilor, al muncii sale atât de străduitoare, în cămăuirea Bisericii lui Dumnezeu.

Am amintit ostenele noastre, și nu putem să nu atragem luarea aminte cel puțin asupra acelor, a căror durată și greutate le-au făcut și le fac și mai dureroase pentru împrejurările nefericite și nedrepte create religiei sfinte, închinătorilor ei, ierarhiei acesteia în Spania, în Mexic, în Rusia. Nu mai puțin apăsătoare e durerea ce ne pricinuește dănuirea atâtor greutate și neînțelegeri, atâtor desbinări și conflicte dintre țări și neamuri, nefiind înlăturate nici grozăviile războiului și chiar ale războiului civil; apoi dănuirea neîntreruptă, dacă nu chiar înăsprită a unei crize financiare și economice universale, fără seamă în istorie, pe care cu atât mai greu o simt clasele sărace și muncitoare, cele mai vrednice de ajutoarele dreptății sociale și ale dragostei creștine.

Am amintit de asemenea mângăierile noastre: și sunt atât de multe și atât de mari cele date nouă de bunul Dumnezeu, încât nici un cuvânt n'ar putea arăta recunoștința noastră pentru Bunătatea dumnezească și pentru cei ce s'au făcut instrumentele Ei destoinice și milostive. Ca să nu pomenim decât pe cele mai de seamă, așa a fost triumfalul Congres Euharistic din Dublin; minunata desvoltare a Misiunilor și a Operelor Misionare în mijlocul unor greutate mondiale ne mai slăvite; întinderea nu mai puțin minunată în toate țările Europei și ale lumii al ajutorului Apostolatului ierarhic care este Acțiunea Catolică; la cari adăogăm cu uimire, înfățișând uimirii tuturor, pildele de credință și statornicie eroică, adeseori de adevărată mucenicie, din partea episcopilor și a preoților, a călugărilor și a călugărițelor, încă și a credincioșilor de rând, în țările amintite mai înainte: pagini strălucite pe care Biserica lui Dumnezeu le socotește printre cele mai slăvite și mai pilduitoare ale istoriei sale. Trebuie să adăogăm, mângăiere de ceasul din urmă, și nădejdea unei păci desăvârșite și trainice, după înfăptuirea pe oricât de scurt timp a armistițiului de Crăciun între două popoare creștine iubite.

Am transmis sacralui colegiu urările prilejuite de sfintele serbători și de Anul-Nou: ne folosim cu bucurie de minunatul aparat al lui Marconi ce ne stă la îndemână pentru a rosti direct și cu graiu viu tuturor Venerabililor Frați Episcopi, tuturor preoților, călugărilor și călugărițelor, acelora mai cu seamă cari continuă în Misiuni opera apostolică a evanghelizării,

tuturor credincioșilor, neofitilor, catecumenilor, bunilor cateheți, obștei și singuraticilor urarea noastră părintească. Și să fie o urare plină de tot harul și mângăierea duhovnicească în Sfântul Duh; să fie urare de bucurie și statornicie în slujba sfântă; urare de tot ajutorul și de conlucrare folositoare la munca anevoioasă; urare de roade tot mai îmbielșugate pentru slava lui Dumnezeu și pentru mântuirea suflețelor, pentru vrednicie și pentru sfințenie, precum cerem și vom cere todeauna dela Domnul. Indrepteze-se către toate neamurile urarea noastră și pentru toate popoarele rugăciunea noastră necurmată către Cel de sus: urare și rugăciune de pace și liniște în buna rânduală; de încredere mutuală în legăturile prietenesti; de tot mai mare dărnicie unde e trebuința mai mare; de muncă îndestulitoare și cu folos; de împrejurări de viață mai puțin turburate și nesigure.

Dar nu numai pentru trimiterea tuturor acestor urări, am vojit să avem la îndemână minunatul aparat. Păstrăm și altă veste pentru toți fiii noștri iubiți în Christos, chiar pentru întreaga omenire, pentru care în întregime Isus Christos »Răscumpărătorul lumii« și-a vărsat sângele său, preț dumnezeesc al Răscumpărării și a deschis izvoarele harului, pentru ca toți să se adape și să găsească acolo viață și prisos de viață.

Asupra faptului negrăit al Răscumpărării omenirii de Isus Christos atragem luarea aminte a tuturor celor răscumpărați. Mai mult decât un fapt, e o grămadă de fapte dumnezeesti, cu atât mai minunată, cu cât o privim în partea centrală, culminantă. Să ne amintim și să ne gândim o clipă: cina cea de taină și întemeierea Euharistiei, întâia împărtășanie și pregătirea preoțească a apostolilor; patimile, răstignirea și moartea lui Isus; Maria ajungând sub cruce maica oamenilor; învierea lui Christos condiția și făgăduința celei a noastre; întărirea apostolilor pentru iertarea păcatelor; întărirea primatului lui Petru; înălțarea lui Isus la cer; pogorirea Sfântului Duh; începutul triumfal al propovăduirii apostolice. Cu toate aceste fapte minunate începe adevărata renașterea a lumii, de ale cărei roade coapte ne bucurăm noi. Anul ce urmează 1933 este, după părerea comună a credincioșilor de rând cari identifică anul 33 al erei vulgare cu anul morții lui Isus Christos (avem mărturia în această privință din felurite părți) anul centenar, de 19 ori centenar; știința nu crede că poate să afirme cu tot atâta hotărâre, dar și după știință (ne-am ocupat și noi bine de aceasta anevoioasă problemă și am întrebat competențe speciale) anul 33 și anul 30 sunt cei cu dovezi mai multe de probabilitate, dacă nu de certitudine absolută. Nefiind pentru anul 24 decât o slabă probabilitate (deși sprijinită de numele mari ale lui Bellarmin, doctor și sfânt al Bisericii, și de marele Baroniu părintele Istoriei Bisericești), pentru oameni, pentru cei răscumpărați astăzi în viață, nu rămâne decât anul 1933 pentru a prăznui cu temeiul centenarul morții Domnului și al sus amintitului ciclu de fapte dumnezeesti ce-l încoronează.

La acest praznic chemăm de astăzi și din această clipă pe toți cei răscumpărați în sângele lui Isus Christos, sânge pe care singură Biserica cea catolică îl păstrează nestruciat și nestrucios cu toate roadele de har și de viață ce le-au încolțit și părguit din primele zile, rând pe rând dealungul veacurilor, până la noi, cu

făgăduința dumnezească de rodnicie veșnică. E un centenar mai grandios? sunt binefaceri mai mari decât cele evocate de acesta? este un centenar mai potrivit? Cu deosebire potrivit pentru noi și pentru timpul nostru, când prăznuirea centenarelor a devenit o modă și, din această pricină, în chip fatal la oameni și întâmplări de o vrednicie și mărimă foarte discutabile. Poate că nu e potrivit praznicul nostru pentru nesiguranța anului? Dar nesiguranța anului nu înlătură siguranța și mărimea nesfârșită a binefacerilor primite de noi toți. Dacă oamenii anului 2033 vor fi dobândit, prin descoperiri și calcule noi, certitudinea unuia din anii în discuție, ei își vor ști face datoria lor; noi trebuie să ne-o facem pe a noastră.

Prăznuire datorită și binefăcătoare, de aceea de foarte mulți dorită. Va fi o însemnată binefacere însuși faptul că lumea nu aude vorbindu-se exclusiv sau aproape exclusiv de conflicte și contracte, de neîncredere și descurajare, de înarmare și desarmare; de daune și reparații, de datorii și plăți, de amânări și insolvențe, de interese economice și financiare, de mizerii individuale și colective; să nu audă numai astfel de note, ci și pe cele de înaltă spiritualitate și de atât de puternică rechemare la viață și interesele sufletelor, la vrednicia și prețul lor prin sângele și harul lui Christos, la înfrățirea tuturor oamenilor pecetluită prin însuși dumnezeescul sânge; la chemarea mântuitoare a Bisericii în omenire; la toate celelalte gânduri și înălțări sfinte cari nu pot să nu se ivească în legătură cu faptele prăznuite, dacă suntem cu luare amintela ele.

Și pentruca prăznuirea noastră să nu fie numai fapte trecătoare și pentruca toate sufletele, chiar și cele mai dăstrate și mai ocupate, să afle timp și mod pentru a profita de ea cu largheța necesară, orânduim ca prăznuirea însăși să dăinuiească un an întreg; an pe care de acum îl proclamăm de jubileu sfânt, an sfânt; pentruca prăznuirea să aibă cel mai mare preț cu puțință în rugăciune și ispășire, în indulgențe, în îndreptare, în îmbelșugata sfințire a vieții.

De toate acestea au trebuință deosebită zilele noastre în mijlocul atâtor tribulații, în atâta uitare de cele veșnice, în atâta păgânism ce străbate viața, în goana după plăcere, mondenitate și ban, mijlocul prea adeseori abuzat al uneia și al celeilalte.

În sfârșit, ca să ținem seama și de mica probabilitate a anului 34 și, de altă parte, ca să dăm episcopatului, clerului și credincioșilor timpul necesar pentru pregătirea cuvenită, lăsăm ca pomenitul an de jubileu sfânt să înceapă în Dumineca Paștilor, la 2 Aprilie 1933 și să țină până la a doua serbătoare a Paștilor, 2 Aprilie 1934.

Ne vom îngriji până la începutul noului an să publicăm documentele și instrucțiunile obișnuite.

Bunule Părinte ceresc, binecuvintează hotărârile noastre sfinte și ale tuturor fiilor marei familii ce ne-ai încredințat precum noi binecuvântăm pe toți, prezenți sau absenți, apropiați și depărtați, în numele Tău.

Trad. P. I. G.

Discurs la Radio

ținut de E. S. Monsignorul Angelo M. Dolci în noaptea Crăciunului 1932

Ceasul marelui eveniment al nașterii Domnului a sosit. Taina minunată de credință și de iubire, este pe cale de a se împlini. E miezul nopții. Stelele lucesc pe cerul limpede din orient și luna albește cu rezele-i palide casele și colibele presărate pe ici pe colo pe versantul celor două coline printre care se întinde în semi-cerc mica și smerita cetate a Betleemului, patria lui David. Tăcerea domestă adâncă și solemnă în văile dela poalele munților și ale dealurilor precum și ale grotei fericeite. Doamne! aici. în grota aceasta întunecată are să se nască Fiul Tău, strălucirea luminei Tale veșnice? Doamne! grota aceasta sărmană va fi palatul pe care l-ai destinat aici pe pământ aceluia pe care din veci l-ai născut în luminile minunate ale sfinților? Nu Roma cesarilor stăpânitori, nu Atena, Regina literelor și a artelor, se vor mândri de a fi fost patria copilului prin care se vor împlini dorințele și aspirațiile veacurilor, în care se vor concentra speranțele omenirii și de care sunt legate destinele și istoria popoarelor, ci smerita și mica cetate a Betleemului, care, înmormântată în somn, nici nu bănuiește nașterea aceluia, care mai mult de cât David a făcut-o nemuritoare.

Rățiunea se încurcă și se pierde, dar privirea ei, luminată de credință, pătrunde în aceasta groată pustie, în care nu vedem decât o fecioară frumoasă ca surăsul Domnului, curată ca un gând îngeresc, sfântă ca armonia lui Dumnezeu, săracă și uitată de lume, fără altă zestre de cât farmecul și blândețea; iată Regina aleasă pentru a da naștere doritului Mesia.

Ea stă reculeasă în rugăciune, cu mâinile îm-

preunate, cu ochii spre cer, într'un extas de iubire, în timp ce o suflare divină, o suflare de paradis, mângăie chipul ei de înger și fața ei radiază o lumină cerească, făcându-o mai asemenea unui Herubim decât unei ființe omenești, și scoțând la iveală toată frumusețea și tot farmecul acestui suflet feciorelnic și curat.

În acest extas de iubire, după cum raza străbate cristalul cel mai curat fără să-l spargă, după cum o cugetare curată iese dintr'un suflet fără a-l atinge, astfel ieși din sânul feciorelnic al Sfintei Maria pruncul divin, care, cu primul său zâmbet de dragoste, îi întinde micile mâini tremurânde și cere ajutorul ei de mamă.

Neavând în absoluta lui sărăcie nici ceace nu lipsește nici celui mai sărac nou născut. Fecioara îl acoperă cu o parte din propria ei îmbrăcăminte. Dar dacă e numai tăcere și întunec în jurul ieslelor necunoscute de oameni, Duhul lui Dumnezeu lucrează. El veghiază, și asupra ieslelor smerite face să răsune în mijlocul unui nimb de lumină, imnul de bucurie și de iubire pe care pline de emoție îl vor repeta toate generațiile viitoare de veacuri: *"Mărire lui Dumnezeu intru cele de sus, și pe pământ pace, între oameni bună învoire."*

Anunțarea oficială a nașterii lui, făcută de vestitorii cerului, respiră un aer fermecător și simplu. Născute mari, nu fraze căutate, nu expresii pompoase. Vi s'a născut azi în cetatea lui David, Mântuitorul lumii, Hristos Domnul. Și anunțarea aceasta, în vorbele căreia se simte limbajul umilinței, nu are loc în mijlocul aclamațiilor sgomotoase de bucurie ale mul-

țimii, ci în adâncă tăcere a nopții. Iar mesajul nu este transmis regilor puternici ai pământului, nici marilor demnitari ai statului, nici oamenilor trufași, bogați și voluptoși, ci păstorilor cari în această oră divină gustară un început de fericire cerească.

Totuși ieselele aceste sărace și umile, vor fi carul triumfal în urma căruia va pași omenirea biruită în trufia sa, în iubirile sale vinovate și în poftele transformate în scop suprem de viață. Ieselele aceste sărace și umile vor fi carul triumfal în urma căruia vor merge științele literile și artele, libertatea de sensualismul care înjosește inteligența, moleșește voința și duce la decăderea civilizației și la distrugerea progresului.

Noapte fericită, care revii în fiecare an plină de farmec fără de seamăn, care îmbătrânești cu cei bătrâni și întineresti cu cei tineri. Tu, care ești fericirea sufletelor curate, a avânturilor sublime și senine ale poezilor și ale artiștilor. Tu care ești sărbătorită în toate căminurile și ca o viziune de paradis umpli cu vise de aur somnul nevinovăției, vorbește inimelor noastre, cu vorba Ta mută dar elocventă și întipărește în inimile noastre adevărul, căci deșertăciunea și mândria, onorurile și bogățiile, moleșeala și voluptatea, sunt plăceri cari amăgesc o clipă și dispar în clipa următoare. Căci toate cele pământești sunt trecătoare și șubrede, că viața este un vis, că virtutea este nemuritoare și că numai cine urmează pe copilul acesta poate să sfideze timpul, căci pe când pe mormintele celor puternici în lumea aceasta ingerul morții scrie cu melancolie: „Aici zace...”, pe mormintele celor puternici din cer ingerul scrie vesel: „Aici trăiește...”.

Noapte fericită, care ești plină de încântare și pentru națiunea română, fiica marelui familii latine, și care salută cu atâta entuziasm pe Dumnezeușul copil, protejează înaltele-i destine și condu, ca în trecut, scumpa națiune, română pe calea de ascensiune, a progresului și a civilizațiunii creștine.

Noui raze de lumină

Cine a luat parte cu suflet recules la înălțătoria solemnitate a reînnoirii voturilor și a învesmântării în cinul monahal a unor surori din Congregația Preacuratei Fecioare Maria; ce a avut loc Vineri în 23 Dec. la Institutul Recunoștinții din Blaj, a putut să se convingă singur și cu temei despre noul suflu de viață ce s'a revărsat asupra bisericii noastre unite cu Roma și despre noile raze de lumină de cari se lasă conduse tot mai multe suflete credincioase de fete și domnișoare în epoca materialistă și senzualistă de astăzi. Până eri alaltă supremul ideal de viață, ce-l visau tinerele noastre fecioare și ce-l doreau cu duioșie și dor spasmodic părinții pentru scumpele lor odrasle, era o căsătorie așa cum o visau ele, iar viața monahală o îmbrățișeau numai cele cari din pricina unei desiluzii aveau inima zdrobită; pe când astăzi tot mai multe, nu numai din rândul celor simple, ci chiar a celor cu o cultură sufletească superioară și delicată, văd în viața de mănăstire un nou ideal de viață, o nouă formă în care se poate realiza binele și frumosul ideal, altruist, un nou mod de viață de-a contribui cu ce are sufletul femeiesc mai delicat și mai sublim la cultura sufletească a neamului și a poporului nostru iubit.

Acest fapt este a se atribui, fără îndoială, în-sulfării Spiritului Sfânt, care a voit ca în acest timp al istoriei să trezească noi raze de lumină în sufletele nobile și delicate de cari se află atât de multe între fecioarele neamului și ale Bisericii noastre.

Fecioarele noastre, și ele produsul veacului nostru realist și cu spirit cumpănitor, au câștigat, prin observație, prețioasă și câteodată trista constatare, că o căsătorie îmbrăcată chiar în cele mai vii și scâpărătoare culori ale fanteziei, nu aduce totdeauna cecece un suflet nobil de femeie și dornic de-a gusta fericirea ideală și deslipită de bucuria simțurilor dorește și crede a fi moștenirea sa cea mai ideală.

De altfel împrejurările economice grele de astăzi, precum și puținul idealism curat al tinerilor de astăzi, prea puțin curajoși de a se jertfi într'o căsnicie rodnică creștinească, au făcut pe multe fecioare să caute fericirea și mulțumirea, după cari sufletul femeiesc se dorește cu atâta putere, în lăcașul sfânt al mănăstirii, unde li se satisface în mod atât de nobil și ideal și dorul după fericire, cât și expansivitatea de acțiune altruistă de care este cuprins în mod firesc ori ce suflet de femeie cu aspirațiuni curate.

Trist e, că noi n'am știut, ori n'am vrut, să canalizăm în această direcție atâtea energii curate, cari, utilizate bine, în ordin călugăresc ar fi produs minuni de activitate îngerească în lumea întunecată de patimi și păcate. Știm cu ce compătimire, dacă nu cu ură și dispreț, privesc mulți, în neînțelegerea lor, pe cei și pe cele cari caută mângâiere și fericire în viața deslipită de simțuri a celibatului ori a fecioriei curate. Ceece n'am făcut în trecut, va trebui să facem, ca o ispășire a indolenței noastre de pân'aci, cu atât mai mare râvnă în viitor. Va trebui să îndrumăm de-acum înainte cele mai bune elemente, chiar cu pregătire: bacalaureat, licență, școală profesională ori de menaj, spre această nobilă și frumoasă chemare a vieții religioase. Celce va face aceasta, va conlucra în modul cel mai laudabil nu numai la binele și întărirea Bisericii, dar și la ridicarea neamului.

Trebuie să fii de față la o atare învesmântare, ca să vezi simbolismul zguduitor al dedicării în viața călugărească. Cu câtă smerenie, evlavie și abnegare de sine intră candidatele în fața arhierului, conduse de superioară, care mărturisește despre pregătirea și probarea lor pentru viața îngerească! Cu cât simbolism se exprimă lepădarea lor de lume și de toate deșertăciunile ei trecătoare și îmbrățișarea cu ardoare a vieții de mireasă a lui Hristos! Este o complectă și expresivă transfigurare a persoanei de lut în ființa spirituală, carea de acum înainte nu va trăi după legile trupului, ci după ale spiritului.

În Blaj în mod deosebit se exprimă această logodire cu mirele ceresc prin sublima și supersferica priceasnă a învesmântării, care constituie apoteoza întregii dedicări și învesmântări. Din întreaga ceremonie a învesmântării iese persoana candidată complect zdrobită în ființa ei materială, și complect renoită în cea spirituală. Este spiritualizarea materiei în ființa muritoare.

Ce clipe fericite și zguduitoare deodată, să vezi că mai există persoane cari, deși fragede, au totuși tăria supranaturală de-a se preda acestei sublime transfigurări, acestei suprafirești spiritualizări. La Blaj, în Institutul Recunoștinții, o atare ceremonie are o îndoită semnificație: ea se întâmplă în orașul sfânt al memoriilor și al tradițiilor bisericii noastre; în Institutul

Recunoștinții, în acest lăcaș binecuvântat răsărit din jertfa și dragostea a tot ce Biserica noastră are mai bun și mai nobil, începând cu Sfântul Părinte până la smeriții intelectuali crescuți cu țipăii Blajului, lăcaș unde a răsărit cea mai nobilă floare a Sionului nostru sfânt, Congregația Surorilor Precuratei Fecioare Maria, floare, care sperăm că se va răspândi încurând pe întreg teritoriul provinciei noastre metropolitane. Clipe de veșnică aducere aminte, ce ar trebui să le dorească toate acele cari vreau să experimenteze în sine cum e cu puțință a trăi o viață fericită și plină de mângâieri nespuse și în acest blestemat și trecător lăcaș de lut. Cine dorește, să guste!

P. Dr. Tăutu.

Bolșevismul

Ce este? Este sistemul comunist dus la extrem de tovarășii roșii din Rusia, cu desființarea religiei, a proprietății private și a familiei. E o nouă tiranie exercitată asupra a 150 milioane de suflete, pe lângă care tirania vechilor faraoni, citorii giganticelor piramide, e floare la ureche. O statistică recentă ne va lămuri asupra isprăvilor acestui nou comunism. Intre anii 1919—1924 au fost uciși 1,843.000 olișeri, boieri, profesori, preoți, muncitori ș. a. Cifra fantastică. Păgânii vechi împărății romane nu uciseseră atâția creștini în aproape trei veacuri de prigoniri neînclate. Și de ar fi rezultat ceva bine, vreo înaintare, pentru nenorocitul popor rusesc! Dar el n'a dat decât ruine și dezastre. În această privniță, e așa de caracteristică cuvântarea lui Efimov, un biet muncitor, care a îndrăsnit să spună adevărul asupra bolșevismului, într'o adunare ținută la Kiev la dorința matadorilor din Moscova, adevărații lui animatori și susținători. Iată ce a spus bravul muncitor, ridicând în văzul tuturor un baston cu mânerul de argint, încârligat, iar jos cu un fier ascuțit: „Camarazi! Vedeți acest baston? El vă arată istoria și urmările revoluției rusești. Înainte, pe timpul stăpânirii Țarilor, împărăția era condusă de cei de dus: de boieri, de prinți, cum ar fi mânerul acesta. Ferul din jos erau ocașii din Siberia, întemnițații și hoșii. Mijlocul erau muncitorii din fabrici și țărani”. — Intorcând apoi bastonul cu mânerul în jos, continuă: „După revoluție, situația s'a schimbat ca și a bastonului acestuia: Boierii și prinții sunt aruncați la pământ; locul lor îl iau ocașii, întemnițații și hoșii; iar voi, camarazilor, ați rămas tot ca mai înainte: la mijloc.” De prisos să mai amintim că inimosul cuvântărilor a fost împușcat numai decât.

Urmările? Le cunoaște toată lumea. Dumpingurile rusești din anii din urmă au redus, sub costul de producere, prețul grâului, al cherestelei, al peștelui, al petrolului ș. a. Cine n'a fost atins, într'o formă sau alta, de aceste lovituri îndreptate în contra întregii lumi civilizate? Dar sunt urmări care par a privi numai pe cetățenii ruși: desființarea proprietății particulare, a familiei ș. a. Pentru că s'au împotrivit acestor încercări nebune, peste 100 000 de țărani au fost deportați în Siberia. Astăzi, satele rusești au rămas nu numai fără cai, boi, vaci, capre, oi, etc., ci și fără găini, cu un cuvânt fără cea mai mică gospodărie. Cele mai multe sate sunt depopulate. Nu mai sunt săteni decât dealungul căilor ferate. Cei mai mulți se strâng la orașe, unde nu întrebă: „Ce vom lucra?” ci: „Ce vom mânca?” Cine nu-și amintește de cele

povestile nu de mult de d. Pavel Vasile, de fel din Korodna, refugiat la Cetatea Albă în Basarabia? D-Sa spunea că, din cerealele prețuite la 100.000 ruble din satul lor, 40.000 erau destinate apărării comunismului, 20 000 pentru șosele, 30.000 pentru împrumut de Stat, și abia 10.000 s'au lăsat sătenilor, adică prea puțin ca să trăiască, prea mult ca să moară, numai cât să lăngescă!

Datoria Agru-lui este să lupte împotriva ideilor greșite, cari încep să se ivească și la noi pentru desființarea proprietății particulare, a familiei, apoi pentru separarea Bisericii de Stat, pe urmă chiar pentru desființarea religiei. Să le aducem aminte acestor rătăciți că e mai ușor să clădești o cetate în văzduh decât să întemeiezi un Stat fără credință și fără religie. Mai departe că chiar individul poate să trăiască de multe ori fără tată și fără mamă, dar fără Dumnezeu nu. Mari adevăruri, stabilite după crâncene încercări și experiențe.

Dr. Paul Luran

Pe marginea unei scrisori învechite. *)

E vorba despre o scrisoare semnată »Dr Micu« și publicată în No 6. din 1928 al Vestitorului. Spunea și motiva »Dr Micu« în acea scrisoare, adresată Păr. redactor, între altele, că »predica (e vorbă despre Catedrala noastră) sub durată cuminecării preoților nu e corespunzătoare« Considerând și noi mai de aproape această constatare din 1928 am aflat-o de binevenită și pentru anul 1933, adăugând încă două mici observații pe cari le credem vrednice de amintit. De se vor găsi întemeiate, de bună seamă nu vor fi trecute cu vederea.

Da, nu e potrivită predica. Nu e potrivită, pentru că, după cum spunea autorul scrisorii, mișcarea preoților în altar distrează poporul și cei ce se cuminecă nu se pot pregăti cum se cade la primirea Sf. Taine; iar graba, cu care aleargă cei ce se cuminecă spre altar după »Aminul« rostit de pe amvon, nu e deloc plăcută. Dar mai este ceva. Cuminecarea preotului nu durează cât predica și atunci preotul se îndepărtează dela altar. Or Isus acolo, pe altar, rămâne singur! (La biserica Olosig predica se spune după »Simbolul credinței«). Oare nu e mai la loc?

Mai e, apoi, strângerea ofrandelor credincioșilor, care se face în timp ce se cântă »Pe Tine« și »Cu vine-se«, prelungindu-se uneori până la »Tatăl nostru«.

Cu câteva minute mai înainte s'a făcut consacrarea. Sunetul banului nu atinge nicidecât plăcut urechea în acele momente de pietate și reculegere, în cari trebuie să fie adâncit bunul credincios. Pe lângă aceasta și mișcarea ce se face distrează.

Ar mai fi staturile canonicilor. Bunii noștri credincioși stau la Sf. Liturghie în aceste scaune rezervate numai canonicilor. Nu li se poate reproșa, fie că nu cunosc destinația lor (la romano-catolici se știe),

*) Dăm aci loc ecoului dezideratelor eșite din sentimentul de pietate al mai multor evlavioși, cu regretul că unele din ele, mai ales cel dintâiu cu predica, nu se prea pot realiza, fiind motive de forță majoră; de ex. la predică: ținându-se predica alt undeva, s'ar lungi și mai mult liturgia noastră și de altfel prea lungă pentru răbdarea omului modern pururea grăbit. Celelalte două nu sunt grele de realizat, numai dacă s'ar voi.

N. Red.

fie că la Sff. Liturghii solemne sunt nevoiți să se folosească de ele. Dar nu sunt nevoiți, când nu e multă lume și când cele două bănci față în față sunt goale ori ocupate de copii.

Și încă ceva. Avem un obicei, ba regulă, bun obicei, bună regulă, ca bărbații să steie în naia bisericii, iar femeile în tinda femeilor. Ni s'a dat, însă, prilejul să vedem, pe lângă amestecarea bărbaților cu femeile în naie, și femei în presbiteriu și încă în staturile canonicilor. Or, aceasta nu e deloc admis. Femeile cu femeile, bărbații cu bărbații. Abaterile nu se pot scuza.

N'am încrestat aceste scurte observări cu intențiunea de a viza pe cineva, ori pentru a ni se da imediat ascultare. Nu. Am fost călăuziți de bunul gând de-a aranja toate în așa fel, ca să-i plăcem lui Isus.

Eugen Micu

De prin cărți bătrâne.

— Supurul de jos —

Biseria e zidită în anul 1792; are forma de: cruce.

Insemnările sunt puține și le dau aci pe cele aflate.

1. În Ev. de Blaj tipărită sub Maria Terezia, fiind episcop Grigorie Maior, pe marginea din jos a primelor pagini aflăm notița: »Aceasta sftă și predumnezăiască carte o au cumpărat dsa Luțaș Toader cu soața dumisale Doca și cu fica sa Atilina ca să le fie pomană dumilor sale și rodenilor dumisale ca să le fie partea tuturor și sau dat pe sama sftei biserici din Supurul de jos ca nimene să no poată muta sau strămuta . . . mine pre(ot?) Grigorie Boitor Anul 1788 zile 22 febr.«

2. Pe foaia din urmă liberă e reproduș Decalogul cu cirile așa:

»Zece porunci carele leau dat Dmnezău lui Moisi în lege veche în Muntele Sinai Porunca 1. Eu sunt Dmnl Dmnezeul tău carele te-am scos din pământul Egiptului și din casa robii, să nu aibi Dmnezăi străini înainte me, nici săți faci fie chip cioplit, nici săți închipuiești după chipul ce este sus în cer, sau jos pe pământ sau în apă sau supt pământ, nici te vei închina nici le vei cinsti, că iacă (?) Eu sunt Dmnl Dmnezeul tău cel tare și puternic, carele cert păcatele părinților în ficiori până la trie și a patra semănțe cu cei ce mă uresc pre mine, și fac milă întru mii cu cei ce mă iubesc pe mine și țin poruncile mele. A 2. Nu vei lua numele Dmnlului Dmnezăului tău în deșert, că nu va lăsa Dmnlul ne certat pe cel ce (ia) numele Dmnlului în deșert. 3. Aduși aminte de ziua Duminecii și o sfințește pe ea, șase zile îți vei lucra tot lucrul tău, iară a șaptea zi zioa Dmnlului Dmnezeului tău este și nu vei lucra nici un lucru întracea nici tu, nici ficiorul tău nici fata ta, nici sluga ta, nici slujnica ta, nici dobitocul tău, nici unele carele sunt din lăuntru porții tale, că în șase zile au făcut Dmnlul ceriul și pământul, marea și toate câte sunt întrânsa, iară a șaptea zi sa hodinit, pîntracea oau blagoslovit Dmnl

zioa Dmnlului și oau sfințit pre ea. 4. Cinsteste pe tată tău, și pre mumă ta ca să trăiești mult pe pământ carele fie îți va da Dmnl Dmnezeu. 5. Nu omoră. 6. Nu curvi. 7. Nu fura. 7. Nu fii mărturie strâmbă asupra de aproapelui tău. 9. Nu pofti casa de aproape-lui tău. 10. Nu pofti muiere de aproape-lui tău, nici sluga lui, nici slujnica lui, nici boul lui, nici asinul lui, nici unele carele sunt ale lui.

3. Tot pe aceasta foaie la sfârșit sunt notate cu lit. latine și cu creionul scurtele notițe:

a) 1886. Sa reparatu Baserica, turnu acoperitu, văpsitu Baserica din Iontru, din afară văruiutu. Iconostasiu spalatu, de auritu.

b) 1887, Sau deschisu calea ferata Carei—Zălahu.

c) 1892. Sau varuitu erași Baserica. Iconostasiulu de auritu și în 17 iuliu sau santitu, deodata sau santitu Crucea din cimiteriu bisericii, — și sau sarbatoritu Iubileulu de 100 ani a Basericii (1792).

d) 1892 Iuliu 30. Sau procuratu Banca pentru familia preotului Samuilu Szabó, ca proprietatea eschisive a sa cu 10 diece flni (floreni) platita și adusa din Achisiu.

4. În Ev. tipărită la Blaj în 1765 sub Maria Terezia și Epp. Atanasie Rednic cetim pe marginea din jos a primelor pagini: »Aceasta sfântă și de Dmnezeu propoveduită: anume ivangelie oau luato Porțe Toader și Porțe Flóre și cu soațele lor dinpreună ca să fie pomană dmnilor sale și o au luat la biserica din Supur de jos ca nimene să nu o zmințească sau să o ieie sau să o fure sau să se înstrăineze evangelia: ca aceia ce are face lucru fără de de lege și o ar vedea înstreinată și nu ar vesti sau are fura să fie blăstămat de 318 sfinți părinți și să fie procleșit ca și Ariu. În a. 1766 P. Popa George.

5. Pe Liturgierul tipărit la Iași se spune: »Aceasta sftă și dzăiască carte Liturgie sau cumpărat pe sama sfintei biserici din Supurul de jos de satul tot însă așa că dela numita biserică nici să să poată muta sau strămuta până și la dintre . . . supt mine Grigorie Boitor parohușul locului și protopopul . . . supt vreme Stăpânirii a Impărății Francisc ântăie. Excelența Sa Episcopul nostru Andrei Bacinschi Eppul al Muncaciului, curatorul fiind locului Părăș (azi Peres) Urs, Pop Ioan, Porțe Flore, Terșan Pavel, Porțe Andrei, Moneu Mitru, sub biruire lui Vanța George Anul Dmnlului 1796 zile 7 octomvrie. Paroh fiind Domn Grigorie Boitor parohușul locului și protopop . . . Am dat eu Antonie Matic parohușul de Hurez și cinstitul cleric din Ungvár adeca Ioan Boitor carele și însuș de față fiind«.

6. Continuativ cetim nota cu litere latine: »și sau inoitu în anul 1849 pe cheltuiala sfintei biserici. Scrisam Ioan Kuuk parohu locului«. Aceasta observare am văzut-o și pe cărțile Corale din cor indusă după notele de pe primele lor pagini, cari note sunt aproape nelegibile, fiind de tot spălăcite. Atât se vede cât poți deduce, că acolo a fost scris ceva!

Inchei cu dorința, ca bunul D-zău să mai dea creștini darnici pe seama sfintei biserici din Supurul de jos, cu atât mai virtos, cu cât toate cărțile afară de cele de pe altar, necesită o »inoire« radicală, unele chiar înlocuire cu altele noi.

Giorocuta.

Pr. A. Papiu.

CRONICI

— **Schimbări în cler.** În ultimul timp pe teritoriul diecezei noastre s'au produs următoarele schimbări în cler: On. *Vasile Pop* din Sarcău, pensionat. On. *Gh. Miclăuș* preot nouhirotont numit adm. par. la Sarcău. On. *Alex. Găvrus* dela Mociar la Rușeni. On. *Gh. Gavrîș* din Corni la Popești. On. *Vasile Chira* din Marin trecut la Cuța (Maramureș). On. *Ioan S. Pop* din Cuța la Marin. On. *Ioan Aluș* din Peceiu la Zalnoc. On. *Gh. Șinca* din Hrip la Criștelec. On. *Ilie Petri* dela Fizeș la Coznicul de jos.

— **Sfințirea capelei „Sfintei Inimi“ în colonia Iosia.** În colonia Iosia, suburbia Orăzii, s'au așezat 124 familii cu 420 suflete gr. cat.. Marea depărtare dela biserica catedrală, de a cărei parohie se țin, făcea ca acești credincioși să nu poată asculta regulat sf. Liturghie în Dumineci și sărbători. Organizației Agrului de pe lângă parohia catedralei și Societății Preasfintei Inimi se datorește inițiativa de-a deschide pentru credincioșii îndepărtați din aceea colonie o capelă, ca să nu se înstreineze de biserică, cu atât mai vârtos că sectarii începură a cutreera printre ei. Din fondurile acestor Societăți s'a amenajat o frumoasă capelă în Strada Intâiu No. 33, care în 8 Ian. c. a fost binecuvântată și inaugurată cu mare solemnitate în fața unui mare număr de credincioși pe cari nu-i încăpea capela de altfel destul de încăpătoare. Au slujit Rvs. *Augustin Maghiar* canonic, Clarisimul și Mult Onoratul *Dr. Aloisie L. Tăutu* profesor de teologie și Cuv. Păr. *Ion Gârleanu*. Răspunsurile liturgice le-a dat corul teologilor uniți sub conducerea dlui teolog *Eugen Potoran*. La sfârșitul sf. Liturghii Păr. *Dr. Tăutu*, administratorul interimar al capelei, a ținut o mișcătoare cuvântare, prin care a arătat, că capela din Iosia, închinată Preasfintei Inimi a lui Isus din care izvorește numai bunătate și iubire, va trebui să fie un izvor de pace și frățietate adevărată între credincioși, iar icoana înălțării Maicii Domnului la cer, ce împodobește atât de frumos capela, să fie un neîncetat semn de aducere aminte că și noi trebuie să ne ridicăm cu sufletul peste micimile pământești la veșnicele frumuseți ale vieții cu Dumnezeu, ale Cerului.

La înzestrarea capelei au contribuit Exc. Sa episcopul *Dr. V. Tr. Frențiu* cu toate cărțile liturgice trebuincioase (Evanghelier, Apostol, Octoih etc), D-na Văd. *Maria Gruescu* și D-ș *Lucreția Frențiu* cu pregătirea hainelor pentru altar, D-na *Valeria Dr. Bleda* cu un covor, D-l *Augustin Vlad* cu două icoane, d-l *Ioan Pop* cu una icoană a Maicii Domnului, Cl. Păr. *Dr. Coriolan Tămăian* cu două sfeșnice. Etc.

Capela are bănci și este frumos împodobită cu icoane. Serviciul divin începe în fiecare Duminecă și sărbătoare la orele 9 și jumătate.

— **Inaugurarea Școlii Române la Roma.** Toate națiunile civilizate au în Roma institute superioare (școli, academii) pentru cultivarea științelor și a artelor, fiind Roma, ea singură, reprezentatoarea a lor cel puțin cinci civilizații, după cum spune *Jean Carrère* în celebra sa carte »Triumful Papalității.« Noi Românii autentici fii ai Romei încă ne-am clădit cu jertfele Băncii Naționale a României pe un teren donat de Orașul Etern o frumoasă clădire pentru Școala noastră în Roma. Această școală, întemeiată încă în 1922 de regretatul *Vasile Pârvan*, s'a inaugurat cu mare solemnitate Marți în 10 c. prin D-l Ministru al Instrucțiunii Publice și al Cultelor *Dimitrie Gusti* și o însemnată misiune română (între cari D-nii Oțoiu și

Cristescu dela Banca Națională, D-l ing. *Petre Antonescu*, D-l *Alex. Marcu*, prof. *A. Borza* etc.) în prezența D-lui *Mussolini* prim ministrul Italiei, Comandor *Serafini* Guvernatorul Cetății Vaticanului și a altor multe și înalte notabilități Romane. D-l Ministru *Gusti* ca reprezentant al Guvernului Român și al Academiei Române a ținut un clasic discurs despre rosturile latinității noastre, spunând între altele:

»De fiecare dată când venim în Orașul Etern, avem sentimentul că reintrăm în căminul nostru, la părinți iluștri. Și venim dela țărmurile Mării Negre, depe coastele Carpaților, unde am rămas, ca santienele pentru a păstra, dealungul secolelor, limba și sufletul Roman, la hotarele Orientului, printre popoare eșite din alte origini. Iată, la orizont, Roma, cu colinele, cu grădinile, cu templele și cu incomparabilele sale figuri. Latinitatea noastră îngenunchiază și venerază, aici, un pământ sacru.

»Aceiași emoție va fi cuprins inima acelor călugări din Transilvania, cari, după unirea unei părți a bisericii române cu Roma, veneau să facă studiile lor la teologie la institutul »De Propaganda Fide«, și cari avură surpriza de a descoperi aci originea poporului nostru. Ei au adus înapoi, în bagajul lor de cărți și de manuscrise, elementele unei Renașteri spirituale și naționale, la lumina căreia am trăit mai mult de un secol, și grație căroră ne-am îndreptat către formele de Stat de astăzi.

»Printre ei, în primele rânduri, se așează acel episcop *Inochentie Micu*, unul din întemeetorii bisericii greco-catolice din Transilvania care, după ce a trăit exilat, un sfert de secol, pe lângă Sf. Scaun, a murit și odihnește aici, în biserica *Madonna del Popolo*.

»Deșteptarea noastră a venit, mai ales, din Transilvania, atunci înglobată în imperiul Habsburgilor, și tot în Transilvania această deșteptare a fost cel mai exclusiv romană. După 16 secole, Roma, care ne trimisese acolo, ne salva încăodată...

Atunci când, acum 10 ani, în 1922, am fondat școala română din Roma, aceasta a regăsit urmele vii ale vechei tradiții a călugărilor transilvăneni. Nu veneam pentru întâia dată să culegem învățăminte și să ne tragem forțe dela Roma...

»Pe pământul sacru al Romei, noi nu trebuie să fim simple misiuni arheologice, istorice sau artistice, ci, coloni spirituali din lumea eșită din civilizația latină în Metropola comună...

»Roma, mai mult decât orice alt oraș al lumii, merită numele de: Cetate Generatoare; ea asociază majestății amintirilor iubirea prezentului și pregătirea viitorului...

»Gândurile noastre, ochii noștri, inimile noastre s'au întors întotdeauna către pământul Italiei, pământ prea nobil, prea generos, pământ de frumusețe și de farmec, pământ sacru, unde a înflorit cea mai minunată manifestare a geniului rasei noastre latine.«

Această serbare și acest discurs al d-lui ministru *Gusti* în care cu atâta abilitate a accentuat nu odată — în prezența d-lui *Mussolini* — rolul Transilvaniei, cerută acum de Unguri, în renașterea culturală și politică a neamului românesc, a fost cea mai bună propagandă antirevizionistă, pentru care țara îi e recunoscătoare Guvernului și d-lui ministru al Cultelor și Instrucțiunii publice.

BANCA „UNIREA“ S. A. ORADEA

CONVOCARE

Domnii acționari ai BĂNCII „UNIREA“ S. A. ORADEA sunt convocați prin aceasta la
a III-a (a treia) Adunare Generală Ordinară
 care se va ține în Oradea, Sâmbătă în 28 Ianuarie 1933, la ora 18 (6 p. m.) în localul institutului din Oradea, Strada Episcopul Pavel No. 2. cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și Constituirea Adunării generale.
 2. Raportul Cons. de Administrație.
 3. Raportul Comitetului de Censori.
 4. Stabilirea Bilanțului anului de gestiune 1932 și descărcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului de Censori.
 5. Eventuale propuneri.
- Oradea, la 7 Ianuarie 1933.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

ACTIVE		Bilanț		PASIVE	
		Lei		Lei	
Casa	121.442	Capital-Societar	7,500.000		
Efecte de primit	17,940.280	Fond de rezervă	125.000		
Conturi curente	7,007.833	Fond special pt. creanțe dubioase	332.594		
Mobilier și rechizite	266.479	Fondul de pensuni	162.000		
		Depuneri	11,346.684		
		Conturi-curente creditoare	5,777.482		
		Dobânzi incassate pro 1933	85.373		
		Diverse	6.901		
	25,336.034				25,336.034

Conturi de Ordine

		Lei		Lei	
Ipoteci Ces. Garanții	12,963.100	Clienți: Ipoteci, Ces. Garanții	12,963.100		
Depozite de titluri	3,760.000	Depunători de titluri	9,382.500		
Deținători de titluri	5,622.500	Clienți: Efecte în gaj	1,819.300		
Efecte în gaj	1,819.300				
	24,164.900				24,164.900

DEBIT		Contul Profit și Pierdere		CREDIT	
		Lei		Lei	
Dobânzi plătite la Co. curent	160.615	Dobânzi incassate la Scont	851.624		
Dobânzi plătite la Depuneri	148.966	Dobânzi incassate la Co. curent	436.311	1,287.935	
Cheltuieli de Administrație: (Diverse, Salarii, luminat, încălzit, Chirie etc.)	810.787	Beneficii Diverse		3.705	
Impozite și taxe	171.272				
	1,291.640				1,291.640

Oradea, la 31 Decembrie 1932

Dr. Traian Vuiu ss.
directorul băncii

Consiliul de Administrație:

Dr. Valeriu Tr. Frențiu ss. **Petru Tămăian** ss.
prezident vice-prezident

Colonel Cornel Frențiu ss. **Augustin Maghiar** ss.
ing. Demetriu Marian ss. **Dr. Vasile Bledea** ss.

Examinând conturile de mai sus, le-am găsit în consonanță cu registrele

Comitetul de Censori:

Gheorghe Maior ss.
prezident

Vasile Barbul ss. **Iosif Orgă** ss.

Chiriași Tipografiei Românești Oradea.

Redactor responsabil: **Păr. Dr. Aloisie L. Tăutu**